
 W NIEDZIELĘ DNIA 17. WRZEŚNIA 1809.

Z Lublina d. 20. Sierpnia

Jak wielka zachodzi różnica w uszanowaniu Monarchy i cierkach nawet niby dobrowolnych dla Niego, które gwałt, postrach, groźba lub sama boisza podejrzania i przyhrzeyszych niewol sztukow wymusza, od tych prawdziwych uczuciow narodu, które z rzetelnego przywiązania do Monarchy swego iako do powszechnego Ojca, i dobroczyńcy cierpiący ludzkości pochodzą. Okazały tego świeży dowód przechrzczone obie Galieje nasze w Festynach narodowych przy zaprzyśięganu wierności i posłuszeństwa Wybawcy swemu Najpotężniejszemu Cesarzowi i Królowi W. Napoleonowi, i w uroczystym dniu imienia Jego.

W roku bowiem 1796 dzień na złożenie homagium N. Domowi Austryjskiemu przeznaczony, i zamiast tylko i rozpacz rodaków naszych zaprzyśięgających niewolą swoją po większej części był oznaczony, a samy prawie hołoty Austryjskiej (która do znaczniejszych urzędow, na odżywienie swey rodziny, i łupy Polskie, z różnych stron do nas się zbiegała) wrzaskliwe wstawy za cesarstwo i radość narodu Polskiego (iakooby dobrzy obywatele na grobie swey czerzyni z nowych

swych kasydan cieszyć się kiedy mogli) w publicznych gazetach udawane były; a każde potym imieniny Monarchy, bywały tylko odnowieniem tej smutney pamiątki dla prawych Polaków, a nowej radości tejże hołoty dobranej odżywionej i coraz więcej zbytkującej na chlebie Polskim. — Co w samych twarzach obojga stron dobrze wyczytać można było.

Wspomalone zaś Festyny na szczęście W. Napoleona u nas w tym czasie obchodzone rzetelniej dopiero, i niewymuszonej radości narodu całego, i szczerego przywiązania do Wybawcy swego widocznym były oznaczeniem.

Alle w tychże Festynach celuleysze miast, i zamożniejsze majątności w okazaniu czułej wdzięczności temuż Wybawcy swemu W. Napoleonowi, na wyścigi się prawie przesadziły, nim z różnych okolic zebrane będą urządzone doniesienia, można tym czasem brać miarę z samego Dekanatu Chodelskiego dawniej i sam Lublin zajmującego, którego Dziekan W. X. Woyciech Dejowski Kanonik Lubelski w swym okólniku do wszystkich kościołów swoich odezwanych teraz do nowostworzonej Dycezyi Kieleckiej, oznaczujący dzień 9

Sierpnia na obchod tej uroczystości z największą ile być może okazalnością chciał się mieć obchodzoną. J.koż skutek tej gorliwości okazał się szczególnie w Kietezowicach w własnym kościele tegoż Pralata, niegdy od Jana Kietezewicah z pałacu przerobionym, i na iedney wsi przyzwoitym funduszem opatrzonym, a za czasow ieszcze Aryańskich od macierzystego kościoła w Wilkołazach odłączonym, i pięknym obrazem łaskawey Nays. Maryi Panny od roku 1431 sławnym. Gdzie przez punktualnego dopełnienia przepisow Wysokiey centralney Kommissyi w nabożeństwie przedwykonaniem przyśięgi saleonnych patryotyczne kazanie Xiędza Solana Reformata konwentu i kaznodziei Święto Duzkiego Lubelskiego, do pojęcia profity przystosowane, i godnym pracy drukarskiej uznane, wszystkie lud przytomny aż do łez rozrzewniło, i prawdziwie abudowało. At: zbudowanie, Nabożeństwo, i zapal ludu, tym bardziej pomnożył sam Pasterz w krotkiej znowu przemowie przed samem wykonaniem przyśięgi, objaśniając w przed teyże rotę, i do iey w duchu gorliwym wykonania owieczki swe zachęcający. Powierzchną potym okazalność tej uroczystości świeciejszą ieszcze uczynił ten Pralat, przez przysposobienie z wielką trudnością w tymczasie znacznego zapasu prochu, i przez liczne z armat dawnych kościelnych dość hucznych wystrzały; tak w ciągu parady wieyskiej do kościoła, jako pod czas *Te Deum* i całego nabożeństwa. Tudzież powszechną ludu radość pomnożył przez choyny straktament ubogich owieczek swoich po skończonym nabożeństwie, którego też obficie dostarczał godny kollator iego, który go inż drugą Prezenta na to Beneficyum, na które z Matczyna jest przeniesiony, zaszczycił JW. Jan Rysskowski Skarbnik Lubelski, terazalszy Prezes sądow kryminal-

nych Lubelskich, a którego ten Pasterz nie tylko swoim, ale i kościoła swego słusznie prawym dobroczyncą wszędzie wyznaie. On bowiem rzadkim przykładem znaczną część sreber kościelnych, i ozdoba sukienkę Nays. Maryi Panny od grabieży Niemietkiej zachował i kosztem swym kupił. Nakoniec wieczorne niewinne ludu zobawy i pieśni dzieci (w dobranych głosach przy strzypcach i gitarze radość i wesele ludu tej parafii nie pamiętne w tym miejscu sprawiły; a prawdziwą wdzięczność, i czułość ku nowemu Panu i Zbawcy kraju ludu tegoż wraz z maleńkimi dawkami wznoszących ręce ku Niebu, na wszystkie Austryackie uroczystości oczywiście się wydawała w owych prostych życzeniach: "Niech żyje Wielki nasz Napoleon,, o Nays. nasza Panno Kietezenick! o Królowa korony Polskiej! zachowayże Go nam szczęśliwie jak najdłużej; któremi to weselami chrystkami przy wystrzałach napelniało się powietrze.

Podobnie w Wilkołazach piękna parada wszystkich gromad do parafii należących, na osobne; szuki męszczyń i niewieśc podzielonych i chędogo po weselnemu przybranych, a za danym hasłem w dzwony, i kotły przez woytów swych z chorągiewami do kościoła prowadzonych, iako też wieczorna illuminacya kościoła uroczystość tę niepamiętną, świetną i przyjemną uczyniły; a całej nauki ranczy miejscowego Pastera WX. Jana Nepomucena Dębskiego tym mocniejsze wrażenie ludowi uczynił w wyrzynach w tekturze wielkich drukowanych literach podklianych cienkim papierem, i w różnych kolorach pokostowanym, i przejeżdżającym przy wielkim trakteie miły widok sprawił następujący (który i officerowie Rossyjscy czytali (napis: *Posłaniec Boży na ukaranie tyranow, na uwolnienie z iarzm uciśnionych ludow, na zabezpieczenie publiczney*

wiary, i spokojności świata. Wybawca nasz z Austryackiej niewoli Wielki Napoleon, Cesarz Francuzow, Król Włoch, Protektor Ligi Reńskiej, Pan nasz Miłościwy, który w tej świątyni Bożej odebrał od nas uroczystą przysięgę wierności dnia 6 Sierpnia roku 1809. Niech żyje w nim iednym nadzieia Polakow.) W obydwóch zaś w spomnionych kościołach patryotyczne nauki stały się powszechną materją rozmow wieśniakow naszych w ich posiedzeniach. Jak to był sławny i pętny urod Polski, kiedy wszyscy mieszkańcy równą patali ochotę do obrony kraju? jak szczęście Polski zazdrości zawsze byli niechędzy sąsiedzi, a mianowicie Austryacy (których nasze pospolstwo Cesarzami nazywa:) za wybawienie swoje z niewoli Tureckiej, i jaką niewdzięcznością wyptać się Polakom? i zelżyli pamięć Króla Jana, którego teraz ci wieśniacy wielbiąc nowym unoszą się zapalem przeciw niewdzięczności i obłudzie Austryackiej, mówią: Dokuczali nam d. syc, ale też maia za swoje, i im też przyszło nakoniec. I Bóg przez Postać swego Napoleona dobrze ich ukarał. Bo też to tak zwyczajnie bywa, kto się na cudze łakomi, to i swoje traci. A tak wieśniacy nasi z podobnych nauk nabywając przywiązania do oycyzny, Poświęcając się w Historji narodu (bo inż teraz i o dawney sławie Zamościa przez W. Zamoyskiego nabyte), i świeżo przez nasze waleczne wojska odnowionej, rozprawiać w tej okolicy umięją) a w moralności przytym gdy dobrze prowadzeni będą, postępować mogą.

W innych naręście kościołach tego Dekanatu wszystkich szczegułow tej uroczystości trudno umieścić. To tylko pewno, że wszędzie z równą gorliwością obchodzona była, i każda parafia podług możności starała się okazać swą szczególną i czułą wdzięczność do

Zbawcy narodu swego, a powszechny w całym narodzie zapal i radość niewymuszona, nie podobnego u nas na rządau Austryackiego nie okazuje.

Z równą gorliwością i uroczystym nabożństwem dzień Imiennin Najjaśniejszego Cesarza i Króla W. Napoleona, w całym dekanacie Chodelskim był obchodzony, mianowicie w Kielczewiesch przy wielkim w ten dzień przypadającym Odpuście z licznemi z armat wystrzałami od dawnych inż lat przy tym księżele nieślęszanemi.

A napis powtorney illuminacyi Wilkołazkiej dla miłej pamiątki, i podobnego obchodu Festynow Wybawcy naszego na przysiałość zachowany. Day Boże z tą tylko ostatniego wiersza jak najprędzej odmianą.

On sam spełnił wszystkie o sobie nadzieie nasze, i zatwierdził szczęście Polakow.

z Antwerpii d. 24 Sierpnia.

Przeszłej nocy słyszano tu mocne zdział strzelanie od okolic Bergenopzom i Tholen. Dziś w wieczor nie widać przed twierdzą Bath tyle żaglow, jak było widać rano i wczoraj. Do tych czas nie nieprzyjaciel przeciw twierdzy Lillo nie przedsięwziął; lecz co chwila oczekują ataku.

Widzieć tu można nie ieden patryotyczny przykład. Prezydent miasta Ruremond przybył tu na czele 100 ludzi zbroynych i złożył 10,000 fran. w gotowych pieniądzech i wiele żywności. Prezydent Varistoux ofiarował 60 ludzi konnych kosztem swoim uzbroić.

Bawiący tu minister wojskowej administracyi, Hrabi Dejean, dał d. 21 dla Xcia Pontecorvo, generałow lądowej i morskiej sily, &c. wielki obiad.

Załoga tuteysza wyruszyła do wojska, gwardya miejscowa zastępuje straż. Cyt-

dela tuteysza opatrywana jest w żywność.

— D. 28 — Prezydent miasta naszego wydał następującą odczwę do swych współziomków.

" Korzystne położenie nasze, kwitający stan, do którego miasto nasze jest przeznaczone i po części już się nim cieszy, wielkie zakłady, które znajdują się w murach naszych, świągły na nas nienawiść upórtywego Francyi nieprzyjaciela. Jeteresiego nakazuje zgnębę naszą. Chciałby z pięknego naszego miasta zrobić drugą Kopenhagę; lecz duch Wielkiego Napoleona czuwa nad losem naszym. Przez ustawioną przychyłność do dobrego swiego miasta Antwerpji polecił Jego obrona Xciu, który czyni zaszczyt Francyi i posiada miłość żołnierzy. Rządca nasz, walewny obywatelskiemi, wojskowemi cnotami, doświadczeni jenerałowie i wojska, strasze przez swoją karność i odwagę, dopemgac będą do dopełnienia tego szlachetnego celu. — My z naszej strony mamy także do dopełnienia obowiązki, które już zaczęliśmy wypełniać. Zachowajmy się, w zupełnem zaufaniu, spokojnie i przyłożyliśmy się do powszechney obrony. Dajmyż jeszcze dowody odważney naszej przychyłności. — J. C. K. Mość przepisał iż miasto i mieszkańcy opatrzonemi będą muszą na 6 miesięcy w potrzebne zapasy i żywność. Podzwienis godna troskliwość, która okazuje mądrość B-hatyrę, który nad nami panuje! Troskliwość ta niepochodzi z siebie z bojaźni, gdyż żaden z nas nie powinien się słusznie obawiać. — Wyznaczona jest zarady muncypalney kommissya, dla przedsięwzięcia najlepszych środków, w celu dopełnienia tego zbawienego rozkazu. Lecz dla dopełnienia tych środków, potrzeba, aby przyłożyli się do tego wszyscy miłośni mieszkańcy. Przygotujemyż się więc wczęście na we-

zwanie przeszornego naszego Cesarza na wszelkie wypadki. Uboga klasa mieszkańców może się spuścić na oycowską staranność zwierności, która żywność dla niej obmyśli, jeżeliby okolicznosci tego wymagały. Zwierności starać się będzie o dopełnienie zamiarow J. C. K. Moć. — W pałacu prezydenta miasta Antwerpji d. 27 Sierpnia 1809.

Warbrouck. „

Inne obwieszczenie rzezzonego Prezydenta pod tymże dniem, jest następujące:

" Nie podobną detąd było rzeczą, pomimo go-liwości, którzy zwierności dokłada, przysposobić wszystkie dla wojska potrzebne rzeczy. Chorzy przy naszej obronie są bezwątpienia nappierwszym celem naszej staranności. Z rozkazu Xcia Jmć Pontecorvo zebrała się nadzwyczajna rada muncypalna, i przekoniona miłością ludzkości postanowiła wydać wezwanie do miłotajszych mieszkańców tego miasta, aby dostawali do lazaretow materace, sienniki, koszule, kołdry, poduszki, &c. Kommissya z 5 członkow złożona przyymować te rzeczy będzie w pałacu prezydenta. Prosimy zatem naszych współziomków, aby w przeciągu 24 godzin dostawiali co mogą zpowyższych rzeczy. Mają one być osobnemi cechami poznaczone, ażeby właściciele mogli je nazad odebrać, jak tylko potrzeba ich ułanie, &c. „ —

Stosownie do obwieszczenia prefekta tuteyszego departamentu P. d' Argenson, ma to być, na mocy rozkazu Xcia Jmć. Pontecorvo, utworzona kompania j zdy, która odbywać ma będzie wraz z narodową gwardyą polityczną w mieście służbę.

— D. 29 — Odciechał stąd minister Dejean. Odwiedzi on także Ostendę, Dunkierkę i Boulogne, potem do Paryża powroci. Prsy był tu Jenerał Sugny, jeneralny inspektor artyleryi.

Licliowe okręty naszej floty stoją przed portem naszego miasta.

Rządca nasz, Jenerał Senator Calland, odprawił rewiją nad tutejszą narodową gwardyą. — Młodzież pierwszych famii tutejszych utworzyła korpus jazdy, który czyni służbę przewodników przy Xciu Pontecorvo.

D. 25 usiłowali Anglicy wylądować, lub czynili demonstracyę; lecz zostali dzielnie odpartemi.

Z Madrytu d. 16. Sierpnia.

Wczoraj w południe powrócił Król do tutejszej stolicy. Wiechał na koniu do miasta przy odgłosie dział na czele swej gwardyi i kilku odwodowych korpusow. J. K. Mśc udał się do katedralnego tutejszego kościoła S. Izydora na *Te Deum*. Po odbytej modlitwie usiadł na przygotowanym dla siebie tronie. Kościół zapelniony był urzędnikami, officerami i ludem. Po skończonem nabożeństwie pojechał Król do pałacu. W wieczor było miasto oświetlone.

Przed przybyciem Króla ogłoszona tu została następująca nowa odezwa:

" Żołnierze! Donosząc wam przed trzema dniami, że pobite pod Talawera skoiarzone woysko uciekło niepraktykowanemi dotąd dla artyleryi drogami z tamtej strony Tagu, dałem wam oraz poznać jaki los czeka to woysko. — Piąty korpus dognał jego tylną straż, zdobył 30 dział, &c. i znaczną liczbę zabral jeńców. Bitwy jednak pod Almonacid nie podobna było przewidzieć. Bo można było pomyśleć, żeby woysko Manchy, lubo 40,000 ludzi moane, udało się przeciw Toledo? Zeby to woysko, które na samą pogłoskę o waszem odwrócie za rzekę Alberge, cofnęło się za rzekę Tagu, które w Villa-Majer przed jazdą pierzebnęło i z stanowiska swego pod Toledo wyparte zostało? [Z tem wszystkim

w nocy d. 10 wstrzymało swoje cofanie; pościągalo wszystkie swoje dywizye i postąpiło przeciw czwartemu i odwodowemu korpusowi. Zwycięstwo nie długo było niepewne: jenerałowie, żołnierze, konnica i piechota, wszystko rozproszone zostało. Znajduie się już w ręku naszych 35 dział, 100 prochownic, 200 wozow, &c. Nieprawyścieł utracił 3000 wazbnych, niezmierną liczbę ranionych, 4000 jeńców i kilkadziesiąt chorągwi. Co uszło z placu bitwy, jest rozproszone i nie ma więcej wojskowego bytu. — Oto pomysłności ogromnego woyska, które wniyszdz chciało do Madrytu! — W głównej kwaterze w Madryciejos d. 12 Sierpnia.

(Podp.) Jozef.

Od czterech dni przybywają tu codziennie ranni i poymani Anglicy. Pomiedzy niemi saszydnie się wielu Hanowerow. Jutro oczekujemy z Talawery 80 poymanych officerow Angielskich. Podług własnego ich wyznania utracili w ostatniej bitwie bardzo wiele ludzi. Syn Xcia Bedforda, syn Lorda Somerset, Major Ponsonby, członek parlamentu, znajduią się pomiedzy zabitemi, a pomiedzy ranionemi 3 jenerałow. Od dawnego czasu panowała otwarta niezgoda między Jenerałami Welleslejem i Cuesta. Ostatni utrzymywał że jest jenerałissimem junty i chciał nasze Inie dowodzić. Zarzuca teraz ieden drugiemu przegrana. Bitwa pod Almonacid bardzo była żywa. Venegas, który tam dowodził woyskiem Hiszpańskim, rozumiał, że Cuesta i Anglicy znajduią się jeszcze w lini. Korpus Jenerała Sebastiani popisał się szczególnie w tej rozprawie. Polacy ubiegali się w walczności z woyskami naszymi. Utracili potkownika; jest to ieden z nayszacownieyszych officerow, któregośmy w tej bitwie postradali. W czasie 22 dni niebytności Króla w stolicy zapewniony

nowe został los Hiszpanii.

Z Paryża d. 28. Sierpnia.

Do Lill przybyło 8000 galerowych więźniów z Antwerpii. Trzeci batalion 5go Szweyarskiego regimentu udał się do północnego wojska. Dziś zaczęła gwardya odbywać służbę.

Rozumiano, że Romana będzie wspólnie działać z Welleslejem i Cuesta; lecz dowiadujemy się, że udał się prosto z Galicyi do Asturyi i podług ostatnich doniesień grozi miastu St. Ander. Podsiady należące do jego prawego skrzydła zabodzą się do okolic Logrono i Miranda.

W Gironie, o której poddania nie mamy jeszcze urzędowej wiadomości, utworzono korpus z 200 kobiet pod nazwiskiem kompanii S. Barbary, których głównem przeznaczeniem było dostarczanie wody do palących się miejsc i opatrywanie ranionych.

Wojsko Angielskie w Hiszpanii prowadzi z sobą niezmierną ilość bagażów. Oficerowie wieźli z sobą najkosztowniejsze sprzęty, &c. Huzary nasze i dragony ścigając Anglików poczynili wielkie zdobycze.

— D. 30. — Monitor wesorayszy zawiera co następuje:

"Urzędowe rapporta, które JW. Minister wojny odebrał, potwierdzają wszystkie nadeszłe dotąd doniesienia o stracie Anglików d. 27 i 28 Lipsa, tudzież w cofaniu się. Przewidując wszystkie zdarzenia, które przeciw nim przygotowane były, śpieszyli się wyprzedzić Hiszpanów w cofaniu, do którego przymuszonymi byli i uciekali szybko do granic Portugalii. Przymuszeni zostawili wiele ranionych, napisał zatem Jenerał Wellesley następujący list do naczelnego jenerała wojska Francuzkiego:

"Mci Panie! Los wojny oddał w ręce

WPana pewną liczbę ranionych officerów Angielskich i żołnierzy. Są oni waleczni i zasługują na względy i staranność wszystkich tych, którzy cenią waleczność. Mam honor polecić ich WPanu i prosić Go, abyś mi pozwolił posłać do Talawery officerów, którzy mieć będą o nich staranie, nie będą jako jeńcy uważanemi, i będą mogli powrócić, jak tylko ranieni officerowie i żołnierze cokolwiek przyjdą do siebie. Proszę także WPana o pozwolenie, abym mógł ranionym officerom posłać cokolwiek pieniędzy, których pewnie potrzebować będą. — Przesłałem w imieniu ludzkości moje prośby do WPana, i mam nawet prawo do ich uszyczenia, gdyż staram się zawsze o wygody żołnierzy Francuzkich, których los wojny w ręce moje wtrącił i dać nawet officerom pieniądze. — Mam honor być &c.

(Podp.) *Arthur Wellesley.*

Marszałek, Xie Treviso (Mortier) odpisał mu jak następuje:

W głównej kwaterze d. 10 Sierpnia.

"Mci Panie! Odebrałem nie zapieczętowany list, który WPan pisał do naczelnego jenerała, prosząc go, aby miał staranie około chorych i ranionych, których WPan musiałeś zostawić. Miane jest o nich takie same staranie, jak około naszych, i posyłałem sobie za obowiązek wszystkim tym, których znalazłem, dać pomoc, jaką tylko można było. Oto są względy, Mci Jenerale, jakie wojskowi dwóch walecznych narodów winni sobie nawzajem. — List WPana posłałem naczelnemu jenerałowi, który sam może odpowiedzieć na Jego żądanie posłania do Talawery officerów, póki zdrowie ranionych i chorych WPana cokolwiek się nie polepszy. Tym czasem będę sobie miał za ukontentowanie założyć ich potrzebnymi pieniędzmi. — Mam honor być &c.

(Podp.) *Marszałek Xie Treviso.*

” Wyflawwszy Anglię swoich sprzymierzyńców na wszystkie klęski ścigania, zastawiając się niemi, rozumieli Hiszpanie, iż najlepiej zastonią ich cofanie, gdy uszykują się przy m. ście pod Arcobispo. Piąty korpus przeszedł za Tagus, częścią wpraw, częścią po m. ście, pobit nieprzyjaciela i zabrał 30 dział z prochownicami. Marszałek Xzę Treviso widząc uciekające przed sobą nieprzyjacielskie wojsko, przostał na ściganiu go i pozostał za nim oddziały, które co chwila przyprowadzają idących za wojskiem żołnierzy, zbiegów i j. ũców. H. nowercy zbiegowie opuścili d. 8 Angielskie wojsko o 10 mil Francuzkich od granie Portugalskich, cofając się przez Badaj s. Wszędzie zollawia po drodze bagaż artyleryjskich, i powszechnie mówią, iż spieszy do Lizbony, dla wsiadzenia na okręty. Z tem wszystkim rabnie po drodze, a rozgniewani chłopci zabijają Angielskich żołnierzy, którzy się w ich ręce dostają. — Gdy się to działo nad brzegami Tagu, przeszedł 4ty korpus, który do T. ludo powrócił, po moście pod tem mianem za Tagus, a dywizya Milhand przeprowadziła się w t. w t goz dnia za tę rzekę przy Anawer del Tajo, chociaż bronilo iey przeprawy 6 nieprzyjacielskich batalionow i 6 szwadronow. D. 10 p. łoczyły się wojska 4go i o wod wego korpusu w Nembroca. Jenerał Venegas połączył tego samego dnia swoje wojska, 30,000 ludzi wynoszące, w Almonacid. D. 11 rozkazał Król uderzyć na te wojska. Trzech godzinna walka była dostateczną do wyparcia ich z mocnego stanowiska, wprowadzenia w zupełny nieład, zabrania im wielkiej części artyleryi i zadania wielkiej klęski. Cztery tysiące z bitych pozostało na placu bitwy, i około 4000 zabraliśmy w niewolę. Trydzieści pięć dział, 100 prochowych i 200 innych wozow dostało się w nasze ręce.

Wiele chorągwi pomuszaia nasze trofea. Niealiczona moc ranionych powiększa stratę nieprzyjaciela. Nie mogąc się połączyć, uciekał wszystkimi drogami, i przeznaczono do ścigania go wojska, natrafiały tylko na uciekających bez żadnego porządku i nie mających sposobow do dania nymnieyszego odporu. „

W dniu uroczystości Napoleona wydał Cesarz następujący wyrok:

W Cesarskiej naszej głównej kwaterze Schönbrunn d. 15 Sierpnia.

Napoleon Cesarz Francuzow, &c. —

Cheąc trwałym pomnikiem uwiecznić nasze ukontentowanie z sprawowania się naszego wojska i ludow pod czas kampanii Jenauskiej i Nadwiślańskiej, postanowiliśmy i stanowimy, co następuje:

1. Na nowym moście (Pont-Neuf) wystawiony bydz ma 180 stóp wysoki ob lisk z Cherburskiego granitu z napisem: *Cesarz Napoleon ludowi Francuzkiemu.*
2. Na wszystkich bokach tego obelisku wyrażone bydz mają wszystkie czyny, które w obu tych kampaniach z chwałą dla Francyi zaszły.
3. Nasz jeneralny dyrektor muzeum ma zleśenie zatrudnić się wystawieniem tego pomnika. Nasz Minister wewnetrzny ma Nam podać plan iego przed 1 Stycznia 1810, a uk. ũczony bydz ma naydaley do roku 1814go.
4. Koszta na ten pomnik wzięte bydz mają z oddzielnego funduszu.

(Podp.) *Napoleon.*

Okolo Pragi zakładają ieszcze, podług pism naszych, szanie,

W uroczystość Napoleona dał Król Neapolitański 10,000 dukatow dla ubogich i wielu aresztantow na wolność wypuścić.

Hrabia Chastellalfer, były poseł Króla Sardyńskiego, wyznaczył w dobrach swoich,

w departamencie Marengo, każdy ma być dającego w wojsku syna, który na placu chwycił polegnie, 100 franków pensyi.

Prezydent departamentu Tiber mieć będzie 25,000 fr. roczney płacy i 50,000 na koszt kancelaryi; prefekt drugiego Rzymkiego departamentu Trasmene 16,000 płacy, a 30,000 fr. na kancelaryę.

Monitor donosi pod d. 13. Sierpnia z Konstantynopola, że nie udał się wcale Angielskiemu ambassadorowi, P. Adair, projekt pobudzenia mieszkańców Siedmiu wysp do buntu i przywrócenia rzeczypospolitey Siedmiowyspowey. Kancelarya tak nazwanej rzepltey, która nieński Dendriac, rodem z Korfu, w Konstantynopolu zastąpił, została zniesiona, i oznajmił o tem sprawujący interesi Francuzkie pod d. 4 Lipca. Dendriac, który przez Francuzów był aresztowany, został Poncie wydany, która dała wcale okrzęta się od wspierania powyższego projektu P. Adair.

Z Bruxelli d. 31. Sierpnia.

Od kilku dni przeszło tędy wiele wojska do Antwerpii. Wczoraj i dziś przybył tam około 3000 gwardyi narodowej, wiele oddziałów liniowego wojska i 450 kanonierów.

Zapewniają, że powiędzą Anglikami panie febra, i że konie ich dla złej wody stami zdychają.

Z Amsterdama d. 1 Września.

Podług ostatnich urzędowych doniesień od wojska w Brabancyi, znaczna liczba nieprzyjacielskich oddziałów, które przed Bath stały, uderza się pod żagle i pobłygnęła znowu na niższą Skaldę. Niewiedzą tego przyczyny, ale domyślają się, że wielorakie przeszkody, które nieprzyjaciel zasypał na Skaldzie i naderżnię liczne posilki Francuzko-Hollenderskiemu wojsku zniewoliły go może do odstąpienia swiego zamysłu.

J. K. Mość raczył wielu podoficerów i żołnierzy, którzy popisali się w potyczkach przy Dömitz i w Stralsundzie wynagrodzić medalami i piśmiadami.

D. 27 Sierpnia Angielskie szalupy wysadziły cokolwiek wojska przy Sas, lecz to cofnęło się przed Hollenderskim.

Na miejsce Marszałka de Winter, który objął teraz dowództwo na Helder i Süder-See, polecone naczelnie dowództwo zostało nad flotylę i siłę morską na Morcie Marszałkowi Verhuel. Opuscił zatem na czes nieiały poselstwo swoje w Paryżu i zawiesił banderę swoją na okręcie *de Konninglyke Hollander* przed Willemstad. Admirał Ruysch, Brygadyer Wolterbesk, Pułkownik Twent i Podpułkownicy Twent i Ossewaarda dowodzą pod różnymi oddziałami flotylę.

Ciągle sypią na obu brzegach Skaldy nowe baterye, i zamysł nieprzyjaciela przeprawienia się na Skaldzie między Lillo i Leifenshoek mają coraz bardziej za nie podobny. Tu i w wielu miastach zakładają nowe Telegrafy. Liczba tutejszych osobników niemieckich jest dopelniona.

Rozchodzi się pogłoska, że Cesarz Napoleon przybędzie do wojska północnego.

Z Herzogenbusch d. 31 Sierpnia.

Zostająca dawniej pod dowództwem Jenerala Gratien, a teraz Jenerala Hasselt dywizya przybyła tu wczoraj i przeszłej nocy, i pozostawienie się poszła zaraz d. 16.

Z Florencyi d. 16 Sierpnia.

W tych dniach oczekujemy tu na powrót Papieża z Francyi do Rzymu.

Z Ostendy d. 21. Sierpnia.

Miasto tutejsze ogłoszone zostało w stanie oblężenia. Dnia oglądał Jenerał Senator St. Suzanne, dowodzący obozem pod Boulogne tutejsze fortyfikacye.

GAZETY KRAKOWSKIE

W NIEDZIELĘ DNIA 17. WRZEŚNIA 1809

Podaje się do wiadomości publicznej.

Imo Plan do zgisy od J. K. X. Mci najłaskawiej szewoloney Loteryi Klasyeczney X'ę-
stwa Warszawskiego składający się z 10,000 Losow, i tyleż na 5 klasach podzielonych wygra-
nych. Stawka 150 zlot. w grubey m. necie.

1wsza Klasa 15 Zło.		2ga klasa 24 Zło.		3cia Klasa 30 Zło.	
1. Los wygrywa	6000 Zł.	1. wygrywa	7200 zł.	1. Los wygrywa	9000 zł.
1.	2400 .	1.	3000 .	1.	3600 .
1.	1200 .	1.	1800 .	1.	2400 .
3. po 600	1800 .	3. po 900	2700 .	3. po 1200	3600 .
6. . 300	1800 .	6. po 480	2880 .	6. po 600	3600 .
8 . 150	1200 .	8. . 240	1920 .	8. po 300	2400 .
20. . 100	2000 .	20. . 120	2400 .	20. . 150	3000 .
60. . 60	3600 .	60. . 90	5400 .	60. . 135	8100 .
100. . 54	5400 .	400. . 81	32400 .	400. . 122	48800 .
800. . 46	36800 .				
1000 Losow . 62200 zł		500 Losow . 59700 zł.		500 . Losow . 84500 zł.	
4ta klasa 36 Zło.		5ta klasa . 45 Zło.			
1. Los wygrywa	12000 zł.	1. Los wygrywa	120,000 zł.		
1.	6000 .	1.	54,000 .		
1.	3000 .	1.	24,000 .		
3. po 1800	5400 .	1.	12,000 .		
6. . 900	5400 .	4 po 6000	24,000 .		
8. . 600	4800 .	6 . 3000	18,000 .		
20. . 300	6000 .	8 . 2400	19,200 .		
60. . 180	10800 .	10. . 1800	18,000 .		
100. . 162	16200 .	20. . 900	18,000 .		
800. . 150	120,000 .	48. . 600	28,800 .		
		100. . 3000	30,000 .		
		300. . 240	72,000 .		
		6500. . 60	390,000 .		
1000 Losow . 189600 zł.		7000. . Losow . 828000 zł.			

(Dochód)

BILANS

(Rozchód)

10,000 Losow 1 Kl. a 15 fl.	150,000 zł.
9000 . . . 2 . . . 24	216,000 .
8500 . . . 3 . . . 30	255,000 .
8000 . . . 4 . . . 36	288,000 .
7000 . . . 5 . . . 45	315,000 .
summa 1,224,000 zł.	

1000. Losow 1 Klafie	62200 zł.
500. . . . 2 . . .	59700 .
500. . . . 3 . . .	84500 .
1000. . . . 4 . . .	189000 .
7000. . . . 5 . . .	828000 .
10,000 Losow wygrywa 1224000 zł.	

Ciągnięcie 1wszy Klafiy było 27 Lutego 2giey 27 Marca.

Ciągnięcie 3eiey Klafiy będzie 14 Września 4tey 16 Października, a zaczęcie 5tey Klafiy 9go Listopada r. b.

2do Za zezwoleniem J. K. Ministra skarbu, do poboczney Loteryi Klafiy czney w Xięstwie Warszawskim na wieś Podlesie Wysokie w powiecie Gnieźnińskim, i dom w Poznaniu, składający się z 10,000. Losow i tyleż wygranych na trzy klafiy podzielonych. Stawka 150 zł, pol. w grubey monecie.

1wsza Klafia 24 zło.		2ga Klafia 36 zł.		3eia Klafia 90 zło.	
I. Los	3000	I. Los	6000	I. Los Podlesie	
I.	1200	I.	3000	Wysokie	550,000
I.	600	I.	1400	1. Los dom muros-	
2. po 300	600	2. po 600	120	ny w Poznaniu	130,000
5. . . 120	600	5. . . 300	1500	I. Los	12,000
10. . . 90	900	10. . . 240	2400	I.	6000
30. . . 80	2400	30. . . 210	6300	2. . . po 3000 . . .	6000
450. . . 60	27000	45. . . 90	4500	4. . . . 1500 . . .	6000
500. Losow	36300	500 Losow	62300	10. . . . 900 . . .	9000
				20. . . . 600 . . .	12,000
				60. . . . 240 . . .	14,400
				400. . . . 180 . . .	72,000
				8500. . . . 56 . . .	476,000
				9000 Losow	1,293,400

BILANS

Dochód.

Rozchód.

10,000 1wsza Klafia a 24 fl.	240,000 zł.
9500 2ga . . . . . 36 fl.	342,000 .
9000 3eia . . . . . 90 fl.	810,000 .
summa 1,392,000 zł.	

500.	w 1wszey Klafie 36,300 zł.
500.	w 2giey . . . . . 62,300 .
9000.	w 3eiey . . . . . 1,293,400 .
10,000 Losow wygrywa 13,92,000 zł.	

Ciągnięcie 1wszey Klafiy będzie 25go Września. 2giey 26 Października, a początek 3eiey 27 Listopada r. b.

Osoby zyczące nabyć Losow tak do jedney iako i do drugiey Loteryi udają się do Kollaktorow ustanowionych, ci zaś, którzyby kollektę onych mieć chcieli zgłaszają się wprost do dyrekeyi w listach frankowanych od którey natychmiast o kandyceyach zyskowych uwiadomieni zostają. W Warszawie d. 12go Sierpnia 1809.

Z J. K. Xięsey Mości Dyrekeya Loteryi Klafiy czney.
Konst. Kochanowski, J. Gebhard.

Dalszy ciąg ofiar patryotycznych przez Komitet XX. Franciszkanow Krakowskich 100.	
kommissarzy od stanow miasta wyznaczonych przyymowanych.	Xieża kanonicy regularni od pokuty . . . 200.
Katarzyna Bodzieńska . . . . . 4.	Zofia Kopycińska . . . . . 20.
	Terefa Woyczyńska . . . . . 20.

Agneszka Danielska	20.
Salomea Oksieka	8.
Regina Gidlńska	40.
Agneszka Zyglińska	20.
Małgorzata Kozihaka	8.
Zgromadzenie PP. Aptekarzow Krak.	2760.
Marcin Danielski	80.
Konwent W W. Panien Augustyanek	10.
Agneszka Cernerowa	20.
Maryanna Niedzielska	20.
Anna Zimozska	20.
Maryanna Margosińska	20.
Woyciech Madeyski	4.
Jan Pozowski	130.
Bartłomiej Krzyżanowski	8.
Zgrom. dzenie Introligatorow	129.
Konwent W W. PP. Kolletek	20.
Przewielebna Xięni imieniem W W. PP. klasztoru S. Jędrzeia, sztukę topio- nego złota ważąca czer. zł. 41 dwie szutki topionego srebra próby dzie- siałej ważące łącznie 86 i zł. pol.	258.
Zgromadzenie Drakarzy	100.
Ter sja Helerska	16.
Stanisław Pyrsanowski	200.

(Reszta potem.)
Bienkiewicz.

Z Peterzburga d. 16 Sierpnia.

Pokoy z Szweeyą zdaie się nakoniec przych. dzieć do skutku. Przed 10 dniami poiechał Minister spraw zagranicznych, Hrabia Romanzow, do Friedrichsham, gdzie znayduie się już z strony Szwedzkiej pełnomocnik był Ambassador przy dworze naszym, Baron Stedingk.

Najjaśnieyszy Imperator po wywrocie przed 14 dniami przez złamanie się osi u powozu, przyszem skaliczył rękę, i nogę, przyszedł, Boga dzięki, tak dalese do zdrowia, iż

może się już przeieźdzać powozem i konno. Dwor bawi ciągle w Peterhof.

Za kilka dni rozpoczna się zwyczajne wielkie popisy jesiennie woyska przy Krasno-Selo, które trwać będą dni 14.

D. 15, w dniu urodzin Najjaśnieyszego Cesarza Napoleona, dał tuteyszy Ambassador Francuzki wielką ucztę. W wieczor był pałac poselstwa wspaniale oświecony.

Angielska eskadra stoi ciągle przed Rewlem; jednak nie śmie brzegow naszych napaść, które znaydują się w dobrem stanie obrony i woyskiem są osadzone.

J. Cesarzowiczowska Mość, Xte Jerzy Oldenburg, uda się w krótee z małżonką swoją do Twer, gdzie urządzony już jest pałac na ich mieszkanie.

Urodzaje tegoroczne wszędzie są obfite.

Wyznaczona do Archangela nadworna kommissya do przegładania papierow neutralnych okrętow już tam poiechała.

Z Sztokolmu d. 8 Sierpnia.

Posel nasz wysłany do obranego następcy tronu, dotychczas nie powrocił, i niewiemy nic urzędowego względem wypadku jego poselstwa. Cisło dyplomatyczne składało się od dawnego czasu ieszcze z izch sprawujących interessa: Anglii, Austrii, i Portugali. Dotychczasowy sprawujący interessa Angielskie, Moreno, lubo dotychczas się tu znayduje, uważany tylko jest jako osoba prywatna. Król mianował Admirala Angielskiego Saumarez Komandorem orderu Mieera. Hrabia Knuth przybyły z Londynu jako goniec, bardzo pocieszające przywiózł nowiny. Przesnaczona ambasada do dworu Cesarza Francuzkiego, (już jest wdrodze; d. 21 oczekiwano iey w Stralsundzie, a jest bardzo liczna. Na czele iey Hrabia Essen i Baron Lagerbielke. Beg goncow między Peterzburgiem Kopenhagą od miastki-

go czasu bardzo jest częsty. Przedmiotem ich jest, albo mianowanie Szwedzkiego następcy tronu, albo przywrócenie pokoju na północy.

Dnia 26. Sierpnia.

Poiutrze zgromadzą się sejmujące stany którym J. K. Mość zda sprawę względem następstwa tronu. Mowią, że Xię Jmé Holsteinsko-Augustenburg przyjął następstwo tronu Szwedzkiego, które po nastąpiącym pokoju będzie zupełnie ułożone. Nadzieja pokoju z Danią powiększyła się tem bardziej, że wkrótce ma nastąpić pokój z Rosją.

Pod Admiralami Puke i Cederström wypłynęła z naszych portów znaczna siła morską, która od dawnego czasu była uzbrajana. Składa ona się z 2 liniowych okrętów, 7 wielkich fregat i blisko 300 różney wielkości żbrojonych statków. Większa liczba tych okrętów wyszła na początku Sierpnia na szczególną wyprawę. Admirał Puke dowodzi okrętami, a Jenerał Hrabia Wachmeister wsiadłymi na nie wojskami, których do 10,000 ludzi liczą. Domyślają się, że one są przesnaczone do słaczenia się z Jenerałem Hrabią Wrede, który dowodzi naczelnie północnem wojskiem, dla działania podług okoliczności, jeżeliby pokój z Rosją, który jest narodu życzeniem, pod słusznemi warunkami nie mógł być zawarty. — Wiceadmirał Baron Cederström, uważa z znaczną flotyllą poruszenia nieprzyjaciela w okolicy Aland.

Z Brynu d. 31. Lipca.

JW. Marszałek, Xię Auerstaedt, wydał następujące pismo do rządcy Brynu:

" Mci Rządco! Czytałem nie bez podziwienia w dodatku do 58 Nru tutejszey gazety wezwanie nieprzytomnych i do wojska zdanych poddanych z państwa Jamnitz. Gdyby to obwieszczenie rozmyślnie zrobione było, poczytałbym go autorom za występek prze-

siw wojsku Francuzkiemu. Nie chcę tą koroną daley tego dochodzić i pokrywam przebaczeniem; aleby jednak zatrzeć wyobrażenie o tem i zapobiedz wszystkim na przyszłość; w podobnych przypadkach wymowkom, uwiadomiam WPana, iako też wszystkie cywilne i wojskowe urzędy i mieszkańców w zajętych przez wojska Francuzkie [prowincyach], iż każdy, ktoby Austryackiemu wojsku dostawiał ludzi, żywność, amunicyą lub broń, ktoby daley utrzymywał z tem wojskiem zakazaną korespondencyą lub broń, amunicyą i żywność należącą do niego ukrywał i Francuzkim urzędom o tem nie donosił, będzie równie jak urzędy i obywatele, którzy poważają się ogłaszać rozkazy rządu Austryackiego, iako zdrajca wojska Francuzkiego uważany i ukarany, &c.,

Z Brugze d. 22. Sierpnia.

Marszałek, Xię Conegliano, oczekiwany tu jest niezwłocznie. Obeymie on dowodztwo nad 16tą wojskową dywizyą i nad Jodwodowem wojskiem.

Z Wiednia d. 20. Sierpnia.

Dzisieysza gazeta donosi co następuje: — " JW. Minister spraw zagranicznych, Hrabia Champagny, pojechał stąd d. 16 do Altenburga, a d. 17 rozposzły się tam naradzenia o pokoy.,

Jenerał Gardanne przybył z Persji do Schönbrunn.

Francuzcy oficerowie kupują tu wiele obiciow, dla przyozdobienia niemi pięknych swoich szafasow w cborach.

Rozpuszczono tu pogłoskę, że część gwardyi Cesarzkiej uda się na powrot do Paryża; lecz dotąd żaden Francuzki żołnierz od wielkiego wojska nie odebrał rozkazu do odwrotu, owszem widzimy jeszcze przychodzące z Francyi świeże wojska różnego gatunku,

któremi dopełniane są korpusy.

W Schönbrunn bywają codziennie teatralne reprezentacye. Państwa, które tam w wieczor stąd iadą, mają bezpłatne wniyście i częstowane są kosztami Cesarzskimi lodami i chłodzącymi napojami. Gdy Cesarz Napoleon przybywa do swej loży, kłania się wszystkim przytomnym z właściwą sobie uprzejmością i żywością.

Wycyślową parada w dniu uroczystości Napoleona była w Schönbrunn nader okazała. Przeszło 100 generałów i oficerów sztabu znajdowało się na niej w paradnych swoich mundurach. Cesarzowi Napoleonowi służy zdrowie w Schönbrunn; przechadzi się codziennie po ogrodzie, odprawia obroty z wojskiem i pracuje rano i w wieczor w swoim gabinecie.

Z Peterzburga przybyło pędko jeden po drugim dwóch górców do Schönbrunn.

Na Przeburski komitat nałożono 17 mill. 55.882 fr. kontrybucyi, tudzież 30,000 łokci sukna i 40,000 łokci płótna. Na Edenburski 3 mill. zł. ryń.

— D. 22 —. Cesarz Franciszek kazał tu w tych dniach przeszło za milion zł. ryń. zakupić klejnotow, które bezwzględnie przeznaczono są na podarunki po podpisaniu pokoju dla pierwszych urzędników otaczających Cesarza Napoleona.

Z dziejow wojny 1800, w której Generał Macdonald, teraz Marszałek, stawną zrobił przeprawę przez górę Splügen w południowej Szwajcaryi, pokazuje się, że ten wódz bardzo dobrze umie w gorach wojnę prowadzić. Jakoż słysząc, iż Cesarz Napoleon zle-

cił mu zdobycie Tyrolu, i że marsz po podpisaniu pokoju uda się tam z znacznem wojskiem przez Pasterthal, gdzie najzacieśli mieszkańcy rokoszanie.

Mowią, że Cesarz Napoleon darował znaczne dobra walecznemu Generałowi Bawarskiemu Wrede w wyższej Austryi i Karentyi. Generał ten ma w Linc główną kwaterę.

Z wyższej Bawaryi d. 23. Sierpnia.

Marsz, który Xzę Gdański przez góry Brenner z złączonym z Francuzow, Bawarczykow i Sasow korpusem odprawił, był nader trudny. Z niezwruszoną odwagą postąpiły wojska naprzod d. 6 i 7 Sierpnia aż o dwie godziny drogi od Brixen; w drapały się na góry, które sami nawet Tyrolczykowie trzymali za niedostępne. Lecz wjąka dolina, której po obu stronach wzgorki zajmowali rokoszanie, nie dozwoliła im daley postąpić. Dla niedostatku żywności musiało wojsko do In-sproka powrócić, gdzie d. 11 stanęło. D. 13 widziano wszystkie okoliczne wzgorki okryte rokoszanami. Wszczęta się walka, która od godziny 6 z rana aż do nocy trwała. Nie od-waga rokoszanow, ale miejscowe położenie było walecznemu wojsku Xcia Gdańskiego na przeszkodzie, że nie pobiło zupełnie nieprzy-iaciela. Gdy nazajutrz cofał się Xzę Gdański przez niższy Innthal, znalazł miasta i wsie opuszczone; wszyscy mieszkańcy wynieśli się z swem bydłem w góry; lecz nie długo tam podobno pogoszczą, bo głębokie śniegi okry-wać iaszczce w jesieni zwykły góry.

D O N I E S I P N I A.

Obwieszczenie. Znaleziono pudełko z Xiążkami, złożone zostało w Dyrekcyi Policyi kteby się właścicielem onych bydź sądził, aechce się udać do Dyrekcyi Policyi.

P. Guerry mętr języka Franuzkiego, i P. Guerry jego żona przedtem P. Röembild mają honor uwiadomic publiczność, że będą dawać w swym domu, zacząwszy od dnia dzisiejszego,

lekcye języków Francuzkiego i Niemieckiego przez siebie samych, a narodowego przez dobrego metra młodym Pannom, które rodzice zechcą im powierzyć. Będą je pilnować u siebie, od godz. 9 ranej do południa; a od 3 do 6 po południu uczyć będą pisania i rachunków; a P. Gueray obowiąznie się dawać tym Pannom, które już postąpiły w języku, lekcye historyi i geografii. Pani Gueray będzie uczyć wszystkich robot potrzebnych ich płci.

Zapłata za miesiąc jest zł. ryń. 15. Mieszkanie na ulicy Floryańskiej pod Nrem 535 u Szaura.

Gdy dla zaszytych rozmaitych przeszkód licytacya dochodów ezonowego skarbowego, tudzież mieyskiego i suchej tacy na terminie na dniu 7 b. m. wypisanem nastąpić nie mogła, przeto podane się powtornie do publiczney wiadomości, że wspomniane dochody na dniu 19 t. m. r. b. o godzinie 10tej z rana w trzech letnią arendowną dzierżawę najwyżcey dżaszemu przez publiczną licytacyą, gdzie i żydzi licytować mogą wypuszczone będą. Cena fiskalna tych 3 dochodów wynosi 126342 zł. ryń. 19 4/8 kr. każdego licytowania obęc mającego i sanpatrzonego 10 od 100 wadium na wyż wspomnianym terminie do licytacyi zaprasza się. Warunki pod któremi te dochody zadzierżawione bydz mają każdego czasu są wolne do przyrzeczenia.

Rochanowski.

Z Magistratu Stołecznego Miasta Krakowa d. 11 Września 1809.

Plinta.

Podpisanego żona, Małgorzata z domu Ciachowiczowna po mężu zaś Ziolkowska wzrostu średniego, twarzy okrągłej, nosa pościągłego, włosów do Czarności zbliżających się osem także czarnawych, opuściwszy podpisanego męża niewiadomo gdzie się obrocila, gdy zaś 6tej, podpisany mąż od lat trzech miesięcy półtredynasta, żadney powziąć nie może wiadomości, uprasza przeto tak W. W. J. P. sterzow dacz, jako też i wszelkich zwierachności, aby albo o życiu iey i przebywaniu, albo o śmierci nastąpioney, raczyli go przez postę do Sandomierza uwiadomić, a on poniesiony expens wynadgrodzić oświadcza się.

Rafał Ziolkowski.

Juryzdycya Dominikalna Chęcińska, Cyrku. Kieleckim, wszystkim, komu o tem wiedzieć należy do wiadomości podaje, że do wszystkich dóbr tk ruchomych iako i nie ruchomych Leybusia Weingarten i Andzelma Jakobowicza zbieg wierzycielow otworzonym został. Każdy więc, który ma do rzeczonych zadłużonych iakową pretensyą tym Edyktem powołując się, ażeby aż do dnia 23 Września r. b. z swoją pretensyą w sposobie formalney żałoby przeciw następcy konkursowych mafs ad lit. w osobie Michała Sulikowskiego ustanowionemu do tuteyszey Juryzdykcyi Dominikalney Chęcińskiej podał i w niej nietylko rzetelność swojej pretensyi, ale też prawo, mocą którego w tey lub owej klasie umieszczonym bydz pragnie, okazał. — Po upłynieniu wspomnionego dnia nikt więcej słuchany nie będzie, ci zaś, którzy swoich pretensyy aż do czasu owego nie podali, co się tyczy wszystkiego majątku znajdującego się wspomnianych dłużników bez wylęcia i na ow czas odsądzeni będą, chociażby prawo kompensacyi po sobie mieli, lub chociażby o własne dobro z tey masy domagali się, lub chociażby ich pretensya na nieruchomości iakich dobrach zadłużonego zapisana była, tak dalece, że takowi wierzyciele, gdyby do masy co winni byli, tenże dług mimo prawa kompensacyi własności lub zastawu, któreby im służyło, zapłacić będą powinni. — Nareszcie wszystkim wierzycielom zadłużonych Leybusia Weingarten i Andzelma Jakobowicza ninieyszym się obwieszcza, iż do utwierdzenia tymczasowych administratrow do masy Leybusia Herszki Michłowicza, zaś do masy Andzelma, iego żony Rudy Jakub wierzowv, lub obrania innych z deputacyi, oraz do tentowania zgody w tychże nr slich dnia 29 Września r. b. wyznaczony, w którym dniu o godzinie 9 z rana stawić się w sądzie i podług przepisu ustaw sądowych §. 86 zachować się mają.

Datt. w Podzamczu Chęcińskim d. 24 Czerwca 1809.

Jozef Jaroński Sędzia.

Magistrat Miasta Nowego Korczyna każdemu, komu o tem wiedzieć należy, ninieyszym Edyktem do wiadomości podaje, iż us rzecz prawem przekonanych kredytorow W. J. K. Jędrychowskiego, W. Jozefa Brzaskiego, W. Woyciecha Danieckiego i Wincentego Ławę-

domu murowany Starozakonnego Leyzera Weisberga, prawem przekonanego tu w Nowym Mieście pod Nrm. 110 sytuowany wraz z gorzelnią, stajenką &c. sądownie na stp. 6130 otaxowany, którego akt detaxacyi każdemu w aktach przejrzać wolno, dnia 29 Września r. b. o godzinie 10 przed południem, albo 31 Października, lub też 30 Listopada 1809, gdyby się na pierwszym terminie żaden nie zgłosił kupiec, przez publiczną licytacyą w Magistracie tegoż miasta odprawiać się mającą najwięcej ofiarującemu pod następującemi warunkami sprzedany będzie:

1) Każdy licytant przed licytacyą ma 10% część ceny szacunku jako wadium złożyć,
 2) Najwięcej ofiarujący w 8 dniach po tej odprawionej licytacyi sumę z tej aukcyi wypadającą do depozytu magistratualnego złożyć, w której to summie złożone wadium przyjęte mu będzie.

3) Gdyby tej summy jako najwięcej ofiarujący nie złożył, albo od tej licytacyi odstąpił, wtedy nie tylko wadium złożone utraci, lecz także na koszt jego nowa wypisana będzie licytacya.

4) Kupiciel złożony sumę licytacyoną do depozytu powyższego, dopiero otrzymuje dekret dziedzictwa z wolnym do tego domu wzięciem intromissy. — Wszyscy zatem chęć kupna mający w czasie i miejscu oznaczonym stawić się mają. — Wierzycielow zaś hypotekowanych na tym domie napomina się, żeby nie oczekując osobnych cytacyi, pretensye swoje do protokołu licytacyi podług dekretu najwyższego d. 22 Sierpnia 1797 tym pewniey podawali, albowiem w przeciwnym razie na nich żaden wzgląd przy podziale summy z licytacyi zebranej mianem nie będzie, i owszem z resztującą summy, albo na innym majątku wierzyciela swego dług przeszukiwać będą musieli. Dan w Nowym mieście Korczynie d. 12 Sierpnia 1809.

Baldini, Sędzia dóbr narodowych, a miejsce Syndyka zastępujący.

Z Rady Magistratu Nowego Miasta Korczyna pod Protekcyą Wielkiego Napoléona Cesarza Francuzow, Króla Włoskiego &c.

Eukasiewicz Prezydent.

Propinacya wódki we wsiach do Prefektury Promnickiej należących tak karaczem jako i gorzelnia tamecznych będzie na dniu 26 Września r. b. 1809 w kancelaryi Administracyi dóbr narodowych przez publiczną licytacyą od dnia 1 Listopada 1809 aż do ostatniego Października 1810 w roczną puszerona dzierzawę.

		Cena Fiskalna.
Propinacyi w Promniku Białym	. . .	Zir. 559 kr. 15.
detto w Górcach	. . .	— 28 — 15.
detto w R-kowicach	. . .	— 151 — 21.
detto w Zielonkach i)	. . .	— 355 — 54.
detto w Trojanowicach)	. . .	— 316 — 6.
detto w Tonich	. . .	— 250 — —
Gorzelnia w Promniku	. . .	— 250 — —

Licytujący 10 część jako wadium przed licytacyą złożyć mają, bez którego do teyże licytacyi przypuszczeni być nie mogą. — Wszelkiego stanu osoby, oprócz małoletnich (nawet Żydzi) do teyże licytacyi przypuszczeni zostaną. — Życzący sobie zadzierżawienia powyższych propinacyi, dowiedzą się o dalszych kondycyach i warunkach tyżących się kontraktu dzierzawnego na dniu 26 Września r. b. w kancelaryi Administracyi dóbr narodowych w Krakowie pod Nrm 499 o godzinie 9tej rana. Dan w Krakowie d. 5 Września 1809.

Michał Hr. Wielopolski Administrator dóbr Narodowych.

Felix Grodzicki, Sekretarz Generalny.

Sąd Kryminalny Sandomirski niniejszym do powszechney podaie wiadomości, iż na mocy rozporządzenia Najwyższego Rządu Centralnego do Nr. 856 r. b. sanadłego, z Sandomierza teraz do Lublina przeniosł się, i tutaj ziebawszy się członki tegoż Sądu przez Najwyższy Rząd Centralny nominowane pod prezydentęją JW. Leopolda Kochanowskiego dalsze swe urządowanie pełnią. Dan w Lublinie 23 Sierpnia 1809.

Leopold Kochanowski, Prezes Sądu Kryminalnego.

Kamienica na jedną rodzinę wygodną, na S. Anney ulicy będąca pod Nimm 312, jest do sprzedania z meblami porządkiem. — Dom ten o jednym pięttrze narożny, obejmuje tę dogodność, jakich obywatel do spokojnego życia potrzebuje. — Ma 4-y pokój, garderobę i łazienkę na górze. — Na dole kuchnia, szafka na zboże, izba dla ludzi służących i stajnia na 4 konie. — Mury tego domu bardzo grube, na których wygodnie drugie piętro stawiać można. Piwnicę 3 i sieni, w której karetę wygodnie stać może. — Właściciel tego domu ma chęć zamiany za wieś, ofiarując dopłacić do wsi gotowemi pieniędzmi; albo gdyby życzący sobie nabycia wspomnianego domu miał dobrą i hypotekę dostateczną, tedy także sam właściciel domu ofiaruje pożyczkę pieniędzy pod kondycjami, o które z nim umówić się można w każdym dniu z rana między 7mą i 8mą godziną w Krakowie w zwykłym pomieszczeniu kamienicy.

Konkurs do katedry wymowy i poezji w Imperatorskim Uniwersytecie Wileńskim.

Uniwersytet Wileński szukając publicznego profesora wymowy i poezji Polskiej, otwiera pole ubiegania się o tę katedrę Polakom obdarzonym potrzebą nauką i talentem. Professor Uniwersytetu ma mieszkanie i pensję roczną rubli srebrnych 1500, z obowiązkiem dawania lekcyj 6 godzin w tygodniu. Jeżeli atoli kto z ubiegających się okaże wyższą biegłość i talent pisania zaszkolony, Uniwersytet ma pozwolenie od Ministra oświecenia publicznego zawrzeć z ubiegającym się osobną umowę i polecić go do wyższej pensyi.

Na wysłanie potrzebny do tego placu w ubiegających się zdatości, żąda Uniwersytet rozprawy o sztuce dobrego pisania w języku Polskim. Przez dobre zaś pisanie rozumie się nie tylko to, które jest wolne od błędów grammatycznych i od wad czystości i własności języka przeciwnych, ale i jeszcze pisanie przyjemne dla ucha, porywające i przywołujące uwagę. Autor rozprawy nie tak się ma rozszerzać nad prawidłami wymowy powszechnej, bo ta jest spólna wszystkim językom, ani nad odległemi źródłami piękności w teorii wyzwolonych sztuk i kunsztów wyszukaney, jako raczej nad przepisami szczerze mówie Polskiej właściwemi, które brać się mają z uwag nad językiem, nad obyczajami i skłonnościami ludu nim mówiącego: popierać je przykładami z dobrych pisarzy Polskich przytoczonymi, lub tylko wskazanymi. Swoiego więc celu nie chybi, jeżeli rzuci krótki rys historii dobrych pisarzy Polskich w prozie i rymie, zastanawiając się z krytyką nad poprawami i odmianami jakie zaszyły w każdym rodzaju mowy Polskiej od wieków Zygmuntoów aż do czasów naszych. Przyjęte będą chętnie dowody pięknego pisania wierszem, atoli Uniwersytet woli przedstawiać na wzorach dobrze prozą pisanych, mając pierwszą rodzaj wymowy za rzadki i za nadto trudny, a drugi choć mniej świetny, ale rozległszy w użyciu. Sama rozprawa będzie służyła za próbę stylu dydaktycznego; do niej przyłączy autor lub własne dzieła, jeżeli jakie w tej rzeczy wydał, lub wzory własnej roboty stylu historycznego i wyższego, którym się maluje i obudza moc i żywość namietności. Dla dopełnienia prawideł dobrego pisania mógłby jeszcze autor co powiedzieć o przepisach dobrego przekładania mowy cudzoziemskiej na ojczyzną, ale to nie podaje się za obowiązek.

Za zaś w Profesorze publicznym nie tylko się wymaga nauka i talent, ale i jeszcze obyczaje przykładne czystości i szacunku nauce i sobie, autor pisma, które osądzone będzie za najlepsze, gdyby nie był całe znany, winien będzie po przyjęciu swego pisma i po ogłoszonej wygranej, tę troskliwość Uniwersytetu przez powołane świadectwa zaspokoić.

Każda rozprawa do konkursu przytłona, byde powiarsa zdaniem takim, czyli dawiną naznaczona; to zdanie powtórzone ma byde na osobnym bilecie zapieczętowanym i do rozprawy przytłaczonym, a w środku zamknięcia imię, nazwisko i miejsce mieszkania autora. Adres zapisany byde ma do Rektora Uniwersytetu Wileńskiego, który na odebranie każdej rozprawy wyda kwit lub składowemu pismo, lub ten kwit pośle przez poztę, dokąd kto gdzie będzie. Spodziewa się Uniwersytet Wileński, że Polacy nauką i darem wymowy zaszczytują, ubiegać się zechcą o nauczycielstwo w tej szkole, w której Skarga, Sarbiewski i Naruszewicz pracowali na sławę swoją i narodu. Termin, do którego przysyłamowane będą pisma konkursowe, naznacza się 30 Kwietnia 1810 roku V. S.

Dan na seji Akademickiej d. 15 Czerwca 1809 roku w Wilnie.

Szymon Malewski, Sekretarz.